

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/227/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112224208
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112224208.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci navrhovateľa S. A., nar. XX.XX.XXXX, W. Q. XX A., právne zastúpeného JUDr. Františkom Komkom, advokátom so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, proti odporkyni O. A., nar. XX.XX.XXXX, N. H. S. XX, XXX XX A., právne zastúpenej JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, v konaní o zaplatenie 6.377 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/37/2012-49 zo dňa 26.09.2013 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okrem výroku o trovách konania.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh a navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporkyni trovy právneho zastúpenia vo výške 882,54 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení uviedol, že rozhodol tak na návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaviazať odporkyňu zaplatiť mu sumu 6.377 Eur spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 01.01.2011 do zaplatenia, ako aj trovy konania. Uvedenú sumu navrhovateľ požadoval z dôvodu, že mu bolo obmedzené užívanie bytu a spoločných častí a zariadení bytového domu súp.č. XXXX na X. poschodí, stojacom na parcele č. 3498, zapísanom na LV č. XXXXX, kat. úz. A., ktorého je podielovým spoluvlastníkom v podiele 1/2-ica. Bol nútený nájsť si podnájom, za ktorý platil za obdobie november 2006 až február 2012 sumu mesačne 167 Eur, od marca 2012 do budúca platí mesačne 200 Eur.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní a citujúc ust. § 137 ods. 1, § 139 ods. 1 a § 705a, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka uzavrel, že navrhovateľ touto žalobou uplatnil za užívanie jeho spoluvlastníckeho podielu 1/2 k bytu a k spoločným častiam a zariadeniam domu odporkyňou finančnú náhradu za obdobie tri roky späťne od podania návrhu, spočívajúcu v platení nájomného za užívanie jednoizbového bytu za obdobie od augusta 2009 do februára 2012, celkovo sumu 6.377 eur. Mal za to, že síce jeho užívacie právo bolo obmedzené, naopak vlastnícke právo, ako aj spoločný nájom mu zostali zachované.

Podľa jeho názoru je takýto návrh navrhovateľa nedôvodný. Poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov, ktorým bol navrhovateľ vylúčený z užívania uvedeného bytu, a to podľa § 75a

Občianskeho zákonníka z dôvodu fyzického a psychického týrania nielen samotnej odporkyne, ale aj detí pochádzajúcich z ich manželstva. V rozsudku je konštatované, že ďalšie spolužitie účastníkov tohto konania v dvojizbovom byte bolo absolútne neznesiteľné. Poukázal aj na trestné rozsudky Okresného súdu Prešov, na základe ktorých bol navrhovateľ uznaný vinným z trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby, ako aj z trestného činu nebezpečného vyhrážania. Navrhovateľ bol rozhodnutím súdu vylúčený z užívania bytu, ktorý bol v podielovom spoluvlastníctve účastníkov tohto konania.

Prvostupňovým súdom bolo skonštatované, že zákonné ustanovenie § 705a Občianskeho zákonníka neukladá povinnosť zaplatiť osobe, ktorá bola vylúčená z užívania bytu finančnú náhradu. Odporkyňa po celý čas platila za byt nájom sama, ako aj za služby spojené s užívaním bytu. Vykonaným dokazovaním mal súd tiež za preukázané, že v byte spolu s ňou bývali aj jej deti pochádzajúce z manželstva účastníkov konania, ktorým poskytovala potrebnú pomoc, ochranu, výchovu a výživu.

Podľa názoru prvostupňového súdu cieľom ustanovenia § 705a Občianskeho zákonníka bolo to, aby z bytu bolo možné vystaňovať osobu, ktorá psychicky, fyzicky týra manžela, detí. Ak súd takémuto návrhu vyhovel, musel mať v konaní za preukázané, že ďalšie spolužitie manželov v byte je neznesiteľné, že pomery v byte druhému manželovi a jeho deťom, či iným blízkym príbuzným bývajúcim v byte, nedovoľujú byť pokojne užívať bez strachu o svoju osobu a bez strachu o svoj život a zdravie.

Na zdôraznenie svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že právny systém a právo musí chrániť slabšiu stranu a aj za cenu zásahu do výkonu vlastníckeho práva poskytnúť možnosť, aby sa právne situácie riešili takým spôsobom, aby ten z manželov, ktorý zasahuje do práva druhého na pokojný, zdravý život, bol obmedzený aj v takých právach, ako je právo spoluvlastníka na užívanie, resp. spolunažívanie bytu. Ide o pomerne veľký zásah do práv druhého spoluvlastníka, avšak ešte väčšmi, ako vlastníctvo, je podľa názoru súdu potrebné chrániť zdravie, život druhého manžela a detí pochádzajúcich z manželstva bývajúcich v spoločnom byte. Súd bol toho názoru, že navrhovateľ svojím konaním a správaním spôsobil, že bol rozhodnutím súdu vylúčený z užívania predmetného bytu pre ďalšie neznesiteľné spolužitie s odporkyňou a deťmi v byte. Zákon neukladá, aby osoba, ktorá zostane bývať v byte uhrádzala finančnú náhradu osobe, ktorej užívacie právo bolo súdom obmedzené. V byte zostala bývať odporkyňa spolu s deťmi pochádzajúcimi z manželstva.

Zároveň bolo súdom prvého stupňa poukázané aj na znenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práva a povinnosti vyplývajúci z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Ustálil preto, že ak by vyhovel návrhu, bolo by to v rozpore s dobrými mravmi.

V ďalšom odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, prečo nevypočul navrhovaných svedkov.

V tejto súvislosti poukázal na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 64/97 z 08.10.1997 so záverom, že nie je povinnosťou súdu vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Je potrebné vykonať tie dôkazy, ktoré podľa uváženia sudcu vedú k rozhodnutiu veci. Navrhnutých svedkov preto nepovažoval za odôvodnené vypočuť, lebo návrh navrhovateľa na platenie nájomného titulom, že bol vylúčený z užívania bytu, je v celom rozsahu nedôvodný.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Trovy konania odporkyni priznal podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to za tri úkony právnej pomoci po 237,34 Eur, t. j. za prípravu a prevzatie zastúpenia zo dňa 23.07.2013, písomné vyjadrenie vo veci zo dňa 23.07.2012 a účasť na pojednávaní dňa 26.09.2013, plus režijný paušál po 7,83 Eur - 3x a 20 % DPH vo výške 147,09 Eur. Takto boli priznané trovy konania odporkyni vo výške 882,54 Eur.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Napadnutý rozsudok navrhol zrušiť v celom rozsahu a vrátiť vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vyslovil svoj nesúhlas s napadnutým rozsudkom, ktorý považuje za neúplný, predčasný a nezákonný. Odvolanie

odôvodnil vadami uvedenými v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a to tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, nevykonaval navrhnuté dôkazy a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože tu sú ďalšie skutočnosti a iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O. s. p.).

Odvolateľ ďalej namietal, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom nedostatočným a riadne vyčerpávajúco neodôvodneným súdnym rozhodnutím. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 157 ods. 2 O. s. p. so záverom, že jeho požiadavkám nezodpovedá okrem iného aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú a napokon súd konštatuje len všeobecné súhrnné zistenia bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto zistenia vyvedené. Povinnosťou súdu je riadne odôvodniť rozhodnutie, lebo inak sa účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom. Napadané rozhodnutie je postihnuté uvedenou vadou. Súd prvého stupňa nevykonaval žiadne dokazovanie a prakticky vo veci rozhodol „kontumačne“. Rozhodnutie subsumoval pod ust. § 705a a § 3 ods. 1 OZ. Uvedený záver je potrebné považovať za nesprávny, predčasný a nezákonný. Súd prvého stupňa si neujasnil právnu problematiku v prejednávanej spore. On ako spoluvlastník nehnuteľnosti 2-izbového bytu nachádzajúceho sa vo vchode č. XX na X. poschodí, byt č. X, bytového domu v A. na ulici H. S., zapísaného na LV č. XXXXX, kat. úz. A. v podiele 1/2 sa domáhal zaplatenia finančnej náhrady za užívanie jeho spoluvlastníckeho podielu zo strany odporkyne ako bývalej manželky. Výšku finančnej náhrady vyčíslil ako ekvivalent výšky jeho mesačných úhrad za podnájom, ktorý musí uhrádzať. Odporkyňa musela vedieť, že predmetný byt bol v spoluvlastníctve až do rozhodnutia Okresného súdu Prešov rozsudkom č. k. 38C/82/2009-121 zo dňa 17.09.2012 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu, kedy bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo a byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva odporkyne s uložením jej povinnosti vyplatiť mu podiel vo výške 17.650 Eur do 31.12.2013.

Navrhovateľ upriamil pozornosť aj na článok 20 ods. 1, 3 Ústavy SR, ktorá zabezpečuje rovnosť vlastníckeho práva, ktorého zmyslom a funkčnou podstatou je nemožnosť, aby sloboda a práva ktoréhokoľvek vlastníka boli obmedzené alebo narušované slobodou a právami iného vlastníka.

Odvolateľ - navrhovateľ ako podielový spoluvlastník sa domáhal náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi za to, že neužíval spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, pričom ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne upravený v Občianskom zákonníku a vyplývajúci z ust. § 137 ods. 1 v spojení s § 123 OZ. Je preto neakceptovateľný, arbitrárny, právne neudržateľný názor súdu prvého stupňa opierajúci sa o ust. § 705a a § 3 ods. 1 OZ. Uviedol, že predovšetkým odporkyňa by mala rešpektovať dobré mravy, keď po rozvode manželstva žije v spoločnej domácnosti s iným mužom, ktorý by mal za užívanie predmetného bytu mu refundovať požadovanú finančnú náhradu.

Podľa odvolateľa aplikácia ust. § 705a OZ v prejednávanej veci neprichádza absolútne do úvahy.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadrila odporkyňa tak, že navrhla napadnutý rozsudok postupom podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdiť a zaviazat' navrhovateľa na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 294,18 Eur v lehote do troch dní na účet jej právneho zástupcu.

Podľa odporkyne súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec po právnej stránke správne právne posúdil. V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Odôvodnil, prečo nevykonaval ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Odôvodnenie rozsudku je presvedčivé, zodpovedá ústavným a zákonným požiadavkám. Odvolací dôvod podľa § 221 ods. 1 písm. a/ O. s. p. v posudzovanej veci nie je daný. Uviedla ďalej, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s uplatneným nárokom. Navyše všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na

tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (I. ÚS 251/04, II. ÚS 209/2004). K námietke navrhovateľa, že súd prvého stupňa rozhodol „kontumačne“ poukázal a na to, že súd prvého stupňa vypočul účastníkov konania, na pojednávaní oboznámil s obsahmi spisov Okresného súdu Prešov sp. zn. 38C/82/2009, 12C/284/2006, 12C/53/2007 a najmä spisy sp. zn. 3T/192/2004, 1T/15/2007. Vzhľadom na uvedené je preto uvedená odvolacia námietka nedôvodná.

Odporkyňa uviedla, že ani ďalšie odvolacie dôvody nie sú namieste. Poukázala na ust. § 123 a § 705a OZ, podľa ktorých súd svojim rozhodnutím navrhovateľa obmedzil, resp. úplne vylúčil z realizácie jednej zo zložiek obsahu vlastníckeho práva, a to predmet svojho vlastníctva užívať. Ak teda súd spoluvlastníka obmedzil, resp. vylúčil z užívania bytu, bolo by v rozpore s účelom právnej normy, aby takýto vylúčený vlastník mal nárok na peňažný ekvivalent zodpovedajúci jeho vlastníckemu podielu na byte. Ak teda spoluvlastník je vylúčený z realizácie jednej zo zložiek obsahu vlastníckeho práva, t. j. vec užívať z dôvodu fyzického alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím, potom za splnenia zákonných predpokladov mu nemôže prináležať peňažný ekvivalent za takéto neužívanie spoluvlastníckeho podielu. Z uvedených dôvodov preto aj ďalší odvolací dôvod je neopodstatnený.

Navrhla preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej trovy právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby vo výške 237,34 Eur plus režijný paušál 7,81 Eur, t. j. spolu 245,15 Eur plus 49,03 - 20 % DPH, čo je spolu 294,18 Eur.

Krajský súd v Prešove (ďalej len "odvolací súd") príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že čas a miesto vyhlásenia verejného rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu dňa 28.05.2014 zistil, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

V zmysle citovanej právnej úpravy sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje, že súd prvého stupňa svoje správne rozhodnutie náležite odôvodnil, a to po riadne vykonanom dokazovaní realizovanom na pojednávaní za prítomnosti účastníkov konania a ich právnych zástupcov, kde okrem výsluchu účastníkov konania vykonal dokazovanie tak, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu nárok navrhovateľa nie je dôvodný. Odvolací súd ešte dodáva, že navrhovateľ bol vylúčený z užívania svojho spoluvlastníckeho podielu k predmetnému bytu právoplatnými rozhodnutiami súdov, a to z dôvodu výlučne na strane navrhovateľa, ktorý sa k odporkyňi a ich spoločným deťom správal tak, že ich spolžitie v predmetnom byte sa stalo neznesiteľným. Je preto možné jednoznačne uzavrieť, že iba práve konanie navrhovateľa bolo dôvodom na zákonné vylúčenie jeho užívania z predmetného bytu. Za danej situácie preto nebolo možné o nároku navrhovateľa rozhodnúť inak, ako o tom rozhodol súd prvého stupňa.

Je potrebné jednoznačne skonštatovať, že rozhodnutie súdu prvého stupňa spĺňa všetky náležitosti riadne odôvodneného rozsudku v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. a nárok navrhovateľa je správne právne posúdený.

Odvolací súd preto má za to, že žiadna z odvolacích námietok navrhovateľa nie je dôvodná. Napadnutý rozsudok je náležite odôvodnený, vychádza zo súdom správne zisteného skutkového stavu, ktorý bol súdom prvého stupňa správne právne posúdený. Nebola teda súdom prvého stupňa navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Rozhodnutie nie je ani „kontumačné“, lebo bolo vydané po náležite

vykonanom dokazovaní a za prítomnosti a výsluchu oboch účastníkov konania. Taktiež nie je možné súhlasiť s odvolateľom, že jeho nárok vyplýva z ust. § 123 a § 137 ods. 1 O. s. p. Tak, ako to správne konštatuje súd prvého stupňa, aj odvolací súd sa stotožňuje s názorom, že navrhovateľ sám svojim správaním dal dôvod na to, aby rozhodnutiami súdov bolo jeho užívacie právo vyplývajúce z podielového spoluvlastníctva k bytu vylúčené. Takto svojim konaním zavinil stav, kedy mu bolo znemožnené užívanie jeho spoluvlastníckeho práva vo vzťahu k bytu. Musí preto sám niesť dôsledky svojho nezodpovedného a protiprávneho konania.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej postupom podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správny potvrdil.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa čo do trov konania bol odvolacím súdom postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušený a postupom podľa ods. 2 citovaného ustanovenia v rozsahu zrušenia bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa totiž výrok o trovách konania neodôvodnil náležite, lebo nie je možné zistiť, ako súd prvého stupňa vyčíslil odmenu za 1 úkon právnej pomoci v sume 237,34 Eur (namiesto 220,77 Eur).

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude opätovne rozhodnúť o trovách konania medzi účastníkmi konania a svoje rozhodnutie bude v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. musieť riadne odôvodniť tak, aby bolo možné jednoznačne overiť správnosť jeho rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.